

БИОГРАФИЈА НА ПРОФ. ТОДОР ДИМИТРОВСКИ, НАУЧ. СОВЕТНИК

1. Проф. Тодор Димитровски е роден на 19 февруари 1922 година во с. Подлес кај Градско. Основно училиште учи во Прилеп и во Скопје, а Гимназија од I до VIII клас учи во Скопје и матурира во 1940 година.

По Ослободувањето работи во Преведувачкото одделение на Претседателството на Федерална Македонија, а потоа во Подружницата на агенцијата Танјуг во Македонија. Од почетокот на 1946 година е уредник на синдикалниот весник „Трудбеник“, а од 1951 година е во книгоиздателството „Кочо Рацин“. По формирањето на Институтот за македонски јазик стапува во него како асистент, ги поминува сите звања а е пензиониран во 1984 година како научен советник.

Проф. Димитровски до крајот на својот живот постојано твори и објавува научни и стручни трудови, настапува на голем број конгреси, симпозиуми, научни собири и др. во земјата и надвор од неа (објавува голем број трудови. Само во областа на науката за јазикот неговата библиографија изнесува над 400 труда, меѓу кои и над десет одделни изданија), преведува голем број научни и белетристички дела, пишува учебници, рецензии за книги и научни работници, зазема повеќе раководни функции, повеќепати бил главен и одговорен уредник на наши списанија, несебично помагал за развојот на научните кадри од повеќе области, придонесувал за афирмација на македонскиот литературен јазик, како преку своите дела така и преку средствата за јавно информирање – со други зборови – како талентиран и научно подготвен човек стана мошне поз-

ната, ценета, наградувана, одликувана и заслужна личност за напредокот на нашата земја.

2. Науч. советник Тодор Димитровски автор е на голем број научни и стручни трудови од областа на македонскиот и, предимно, од историјата на македонската литература (XIX и XX век). Еден избор од неговите трудови посветени на јазикот и историјата на македонската литература излезе во 1982 (Од Пејчиновиќ до Рацин), а нов избор (со прилози од последната деценија на XX век) беше подготвен и публикуван во посебно издание под наслов „Подвигот на Миладиновци“ (Јазични и книжевноисториски прилози) непосредно пред неговата смрт (ноември 2000). Коавтор е на Речникот на македонскиот јазик, на Македонскиот правопис со правописен речник, Речникот на македонската народна поезија, којшто се работеше под негова редакција и раководство; автор е на Реникот на Рациновите „Бели мугри“.

3. Сороботувал со прилози од македонскиот јазик и македонската литература во повеќе публикации: „Македонски јазик“, „Македонистика“, „Литературен збор“, „Современост“, „Разгледи“, „Хоризонт“, „Стремеж“, „Огледало“ и др., во „Нова Македонија“, „Политика“, „Књижевне новине“, „Мостови“, „Мост“ (на буг.), „Живот“, „Поља“ и др.

4. Бил редактор на ред литературни дела: Зборникот на браќата Миладиновци (1983), делата на Прличев (досега најполно издание, делата на Марко Цепенков (1980), на К. Неделковски (досега најполно издание).

5. Бил лектор на голем број дела од современата македонска литература (читани во ракопис најмногу во педесеттите, шеесеттите и седумдесеттите години на XX век); лектор и редактор на голем број преводи од умет-

ничката литература (од српско-хрватски, словенечки, бугарски, руски, германски и др.).

6. Има речиси 50-годишен преведувачки стаж (од 1944). Дал голем број преводи од руски, српскохрватски, германски (меѓу другите: Мртви души од Гогољ, Слово за походот Игорев (од староруски), Процес на Фр. Кафка, Селанската буна на Шеноа, Дунде Марое и Скуп (Скржавец) од М. Држиќ, Раце на Р. Маринковиќ, Далеку е сонцето на Д. Косиќ, Травничка хроника на И. Андриќ, Градината со слезова боја на Бр. Ќопиќ и др.

Претставил голем број дела на македонски писатели од XIX и XX век на српскохрватски јазик (Македонски прозаисти, Крпен живот на Ст. Попов, Сердарот (македонска верзија) на Гр. Прличев, Македонска книжевност XIX века (преводи на дела од Пејчиновиќ, Прличев, Миладиновци, Р. Жинзифов, Цепенков и др.), За македонските работи на Мисирков, Историја на македонскиот јазик на Бл. Конески и мн. др.

7. Посебно сакаме да истакнеме дека за денешниот облик на македонскиот литературен јазик огромни и непроценливи се заслугите на проф. Тодор Димитровски. Тој со својот вложен труд и знаење во објавените трудови, со неговата будност спрема актуелните напади врз македонскиот јазик се извиши во една мошне светла личност што остави и ќе остава трајно неизбришливи траги во летописот на македонската наука, култура и просвета.

За своето дело е одликуван со речиси сите републички награди („Климент Охридски“, 11 Октомври, двапати и др.)